

”Det var väldigt kaotiskt & jag såg omedelbart ett behov av att skapa ordning & att organisera” – Prehospitala läkare vid Pågående dödligt våld i publik miljö

Lova Widman¹, Felix Lindell Öhman¹, Denise Bäckström¹

¹ Katastrofmedicinskt Centrum

Bakgrund: Pågående Dödligt Våld i publik miljö (PDV) avser situationer där allmänheten utsätts för oavbrutet dödligt våld. Dessa kaotiska situationer utmanar den prehospitala organisationen, där tidigare forskning påvisar bristfälliga prehospitala rutiner. Hur påverkar yttre faktorer under PDV-händelser beslutsfattandet av prehospitala anestesiologer?

Material/Metod: En kvalitativ studie, baserad på en tematisk analys av semistrukturerade intervjuer. 23st skandinaviska prehospitala anestesiologer med tankar och/eller erfarenheter från PDV-händelser inkluderades. Över 250 sidor av transskript gav 7 kategorier, sammanfattat i tre teman.

Resultat: Tre teman avseende prehospital organisation utformades: ”Hänsyn till yttre faktorer”, ”Hantera yttre faktorer” samt ”Samarbete och samverkan”. Gemensamt fanns tankar och erfarenheter kring svårigheterna i att ha ett adekvat tillvägagångssätt gentemot yttre faktorer under PDV-händelser. Sammantaget finner anesthesiologerna ett stort behov av att väga in yttre faktorer i sina interventioner, och lyfter förbättringsförslag.

Slutsats: Under PDV-händelser är yttre faktorer oundvikliga och de begränsar den prehospitala organisationen. Flera åtgärder finns tillgängliga för att minimera deras negativa effekt: då vissa yttre faktorer är svåra att hantera/eliminera så är de viktiga att ta i beaktning, medan andra faktorer är direkt hanterbara. Fundamentalt i organisationen är samarbete och samverkan. Delar av den skandinaviska prehospitala organisationen anses vara tillräcklig, men vissa delar anses fortsatt vara otillräckliga. Samtidigt som informanterna understryker omständigheterna som utmanande så finns ändå en stor tilltro på förbättringsmöjligheter. Flera förbättringsförslag konkretiseras, framför allt avseende kommunikationssystem och avseende säkerhet för egen personal.